

Förslag på lokal rutin för tillämpning av lex Sarah

Järva stadsdelsnämnd
2023-07-01

Lokal rutin för tillämpning av Lex Sarah
Järva Stadsdelsförvaltning

Dnr: J 2023/18

Produktion: Maj 2023

Sammanfattning

Syftet med lex Sarah är att bidra till att den enskilde får insatser av god kvalitet och att skydda den enskilde från missförhållanden. Enligt Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ska verksamhetens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete omfatta rutiner för lex Sarah.

Bestämmelserna om lex Sarah finns i 14 kap. 2 § socialtjänstlagen (SoL) och 24 a § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bestämmelserna innebär att var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten eller i verksamhet enligt LSS samt vid Statens institutionsstyrelse (SiS) ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet. Missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten ska rapporteras.

Ansvarsfördelningen för lex Sarah i Järva stadsdelsnämnd återfinns i delegationsordningen antagen 2023-07-01. Lex Sarah-ansvarig är avdelningschefer inom avdelningarna individ- och familj samt äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Denna lokala rutin utgör ett komplement till stadens riktlinjer för lex Sarah, antagna i KF juni 2013. Riktlinjerna baseras på *Handbok för tillämpningen av lex Sarah* utgiven av Socialstyrelsen.

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	5
Rapporteringsskyldighet	5
<i>Vem är rapporteringsskyldig?</i>	5
<i>Vem är undantagna rapporteringsskyldigheten?</i>	6
<i>Vad ska rapporteras?</i>	6
Ansvarsfördelning lex Sarah Järva stadsdelsförvaltning	6
<i>Avdelningschef</i>	6
<i>Utredare av lex Sarah</i>	6
<i>Enhetschef</i>	6
Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg	7
Information mellan stadsdelsnämnder samt från enskild bedriven verksamhet till berörd stadsdelsnämnd	7
Jäv	7

Bakgrund

Syftet med lex Sarah är att bidra till att den enskilde får insatser av god kvalitet och att skydda den enskilde från missförhållanden. Enligt Socialstyrelsen föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete ska verksamhetens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete omfatta rutiner för lex Sarah.

Bestämmelserna om lex Sarah i 14 kap. 2 § socialtjänstlagen (SoL) och 24 a § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) innebär att var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten, i verksamhet enligt LSS samt vid Statens institutionsstyrelse (SiS) ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet. Missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten ska rapporteras.

Socialstyrelsen har gett ut föreskrifter och allmänna råd om hur lagarna om lex Sarah ska tillämpas (SOSFS 2011:5) och Meddelandeblad Nr 6/2011. Stockholms stad har stadsövergripande Riktlinjer för lex Sarah, antagna i KF juni 2013. Riktlinjerna baseras på *Handbok för tillämpningen av lex Sarah* utgiven av Socialstyrelsen. Denna lokala rutin utgör ett komplement till stadens riktlinjer.

Rapporteringskyldighet

Enligt 14 kap. 3 § SoL och 24 b § LSS ska den som fullgör uppgifter inom socialtjänsten, enligt LSS eller vid Statens institutionsstyrelse (SiS) genast rapportera om hen uppmärksammar eller får kännedom om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande som rör den som får eller kan komma i fråga för insatser inom verksamheten. Med den egna verksamheten menas all verksamhet inom den egna nämnden.

Rapporter enligt lex Sarah skickas eller lämnas till lex Sarah-ansvarig.

Vem är rapporteringskyldig?

- Anställda
- Uppdragstagare
- Praktikanter eller personer under arbetsplatsförlagd utbildning
- Deltagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Vem är undantagna rapporteringsskyldigheten?

De som inte anses fullgöra uppgifter inom verksamheten är bland annat

- frivilligarbetare
- förtroendevalda
- familjehemsföräldrar
- personer som gör studiebesök
- god man och förvaltare

Vad ska rapporteras?

Utförda handlingar och handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl inte har utfört som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa ska rapporteras. Den som rapporterar ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande behöver själv inte bedöma hur allvarligt det är.

Ansvarsfördelning lex Sarah Järva stadsdelsförvaltning

Avdelningschef

- Är Lex Sarah-ansvarig för sin avdelning
- Mottar rapporter enligt lex Sarah
- Utser utredare
- Ansvarig för att utredning inleds utan dröjsmål
- Föredragande i sociala delegationen när beslut fattas rörande ärendet
- Säkerställa att medarbetare får information om lex Sarah minst en gång om året
- Säkerställa och följa upp att planerade åtgärder genomförs

Utredare av lex Sarah

- Utredda rapport enligt Lex Sarah utan dröjsmål
- Förhåller sig opartiskt i utredningen

Enhetschef

- Ansvarar för att nödvändiga åtgärder vidtas omedelbart vid upprättad lex Sarahrapport

- Ansvarar för att upprätta nya alternativt revidera befintliga rutiner för att missförhållandet eller risk för missförhållande inte ska upprepas
- Informerar minst en gång per år samtliga medarbetare som omfattas av bestämmelsen om rapporteringsskyldigheten och fastställda lokala rutiner
- Säkerställer att vikarier och nyanställda skyndsamt informeras om rapporteringsskyldigheten och fastställda lokala rutiner
- Säkerställer att riktlinjer och lokala rutiner följs vid enheten

Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg

Lex Sarah-ansvarig ska om det är uppenbart, snarast anmäla ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Den utredning som gjorts med anledning av det inträffade ska bifogas anmälan. Om utredningen inte har avslutats när anmälan till IVO görs skickas den in så snart detta har skett.

I de fall där sociala delegationen fattar beslut om att ett ärende ska anmälas till IVO säkerställer lex Sarah-ansvarig att så sker.

Information mellan stadsdelsnämnder samt från enskild bedriven verksamhet till berörd stadsdelsnämnd

Verksamhet ska snarast informera beställande nämnd av insats enligt SoL och LSS i de fall den enskilde som insatsen avser berörs av en lex Sarah rapport. Information sker enligt stadens rutiner och avtal. Information ges även till beställande nämnd om anmälan görs till IVO. Efter avslutad utredning skickas denna för kännedom till beställande nämnd.

Jäv

Vid förekomst av jäv eller i situationer där lex Sarah-ansvarig är en del av det inrapporterade missförhållandet eller risk för missförhållande ska stadsdelsdirektören utse annan avdelningschef som går in som lex Sarah-ansvarig för ärendet. Vid övriga eventuella jävsituationer i hantering av lex Sarah utser lex Sarah-ansvarig ersättare för ordinarie tjänsteman.